

Oberstgerichtliche Rechtsprechung auf dem Gebiete des Exekutionsrechtes. Vollständige Sammlung des Entscheidungen aus der Zeit von 1898 bis 1913. Systematisch geordnet und bearbeitet von Dr. Hermann Jolles. Wien 1915 (Moriz Perles).

Zur Frage der Zulässigkeit des Uebertrittes von Richtern zum Anwaltstande. Johan Steiner, Oberlandesgerichtsrat i P. Innsbruck 1915 (Wagner).

Der Gang des österreichischen Zivilprozesses. Von Dr. Richard Beer, Hof- und Gerichtsadvokaten in Wien. Hellwingsche Buchhandlung. Hannover 1914. Heft 10 und 13 der Einführung in das lebende Recht, herausgegeben von Alfred Bozi.

Die gerichtliche Verwaltung der gemeinschaftlichen Waisenkassen. (Soudní správa hromadných sirotčích pokladen). Von Dr. Alois Cerman, Landesgerichtsrat in Prag. — Verbesserter und mit den neuesten Formularen versehener Abdruck aus der Zeitschrift „Pravnik“. Im Selbstverlag des Verfassers, Kamenik a. d. Linde 1915. — 79 str., cena broš. 2 K.

Die Bedeutung der Psychologie für die Bekämpfung der Verbrechen. Zugleich eine Kritik neuerer Straf-, Strafprozess- und Jugendgerichtsentwürfe und der herrschenden strafrechtlichen Schuldlehre. Von Prof. Dr. Julius Friedrich, Dozent des öffentlichen Rechtes an den Kölner Hochschulen, früher Landesgerichtsrat und a. o. Universitätsprofessor in Giessen. Hannover, 1915 (Hollwing).

Konzept und Kanzlei. Von Walter Henrich. Wien-Leipzig 1914 (Fromme). — Poseben oddisek iz „Zeitschrift für Notariat und freiwillige Gerichtsbarkeit in Österreich“. 38 str.

Sammlung der nach gepflogener Verhandlung geschöpften Erkenntnisse des k. k. Reichsgerichtes. Von Dr. Karl Hugelmann. XVI. Teil, 1. Heft, Jahrgang 1913 (Nr. 1978—2037). Wien 1915 (k. k. Hof- und Staatsdruckerei).

Handbuch für Untersuchungsrichter als System der Kriminalistik von Dr. Hans Groß, o. ö. Prof. des Strafrechtes an der Carolina Francisca Graz, sechste umgearbeitete Auflage in zwei Teilen, S. 1213, J. Schweitzers Verlag (Arthur Sellier).

.....

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. julija 1915.

— (Osebnosti.) Imenovan je za avskultanta v okrožju višjega deželnega sodišča v Gradcu pravni praktikant Ivan Milač. Premeščeni so: sodnika dr. Ivan Likar iz Loža na Vrhniko in dr. Arnold Pernat iz Vranskega v Lož; — notarji: Karel Pleiweiss iz Višnje gore v Novo mesto, Josip Smodej iz Velikih Lašč v Ribnico, dr. Andrej Kuhar iz Trebnjega v Litijo, Hubert Završnik iz Cerknice v Višnjo goro, Jurij Demšar iz Loža v Mokronog, Karel Klander iz Kranjske gore v Trebnje in dr. Anton Bartol iz Logatca v Velike Lašče.

— (Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana) je izdalo poročilo o svojem delovanju in stanju v VII.

upravnem letu 1914. Društveni odbor, ki je bil izvoljen l. 1914. za tri leta in ki mu načeluje bivši deželno sodni predsednik g. Alb. pl. Levičnik, je imel 12 sej, v katerih je rešil 65 zadev. Zlasti se je bavil z vprašanjem, kako zagotoviti obstoj in izpopolniti prostore začasnemu zavetišču, to je domu, ki je namenjen za prvi in začasni sprejem zaščite potrebne dece. Najel je hišo v Bohoričevi ulici št. 29 z dvoriščem in vrtem vred za letno najemnino 1040 K ter vse presnažil in priredil namenu primerno. V tem zavodu je bilo koncem l. 1913. otrok 20, med letom jih je priraslo 125, izstopilo pa 106, tako da jih je koncem l. 1914. ostalo v njem še 39. Vojne razmere so povzročile, da je bilo treba več siromašnih in zapuščenih otrok vsprejeti začasno v to zavetišče, katero vodi vzorno bolniška sestra Marija Tomec. Za svoje zasluge, osobito tudi kot sodno postavljena sirotinska skrbnica je bila v septembru 1914. odlikovana s srebrnim zaslužnim križcem s krono, ki se jej je svečano izročil v gremijalni dvorani dež. sodišča. Stroški vzdrževanja tega zavetišča niso majhni, zlasti ker za prehrano sprejete dece navadno ni povračila, in je društvo navezано na darila dobrotnikov. Društvo je izdalo lani za svoje varovance v Salezijanskem zavodu na Rakovniku, v zavetišču v Spodnji Šiški, v Elizabetni bolnici, za rejo v zasebni skrbi i. t. d., potem za svoje začasno zavetišče vkupe K 9613'13. Ker so stroški za varovance v Salezijanskem zavodu le preveč naraščali (l. 1908.: K 435, l. 1913. pa že K 7324—), je društvo lani v večji meri nego poprej oddajalo zanemarjene dečke na kmete, vsled česar se je število varovancev v Salezijanskem zavodu znižalo na 11, a stroški zanje so se skrčili na K 4516'52. Pri tem je deželni odbor v treh slučajih društvu povrnil stroške, v dveh nadaljnjih slučajih pa podelil ustanovi. — Društvo je pospeševalo tudi vkupno varuštvo, ki se je tekom let pri okrajnem sodišču ljubljanskem jako dobro obneslo, s tem, da je naklonilo najbolj zaposlenim vkupnim varuhom majhne, vendar pa le vspodbudne remuneracije. L. 1914. je bilo pet vkupnih varuhov, ki so imeli 997 varuštov s 1368 varovanci. — Končno zdržuje društvo zdravniško posvetovališče pod vodstvom g. dra. B. Derča za uboge in zane-marjene otroke. — Društvo je štelo koncem lanskega leta 452 društvenikov in sicer 26 ustanovnikov in 426 rednih članov, ki so plačali 1433 K društvenine. Račun za l. 1914. izkazuje prejemkov K 20.076'56 in izdatkov K 10.648'29. Ker pa je bilo leta 1914. (brez končne gotovine iz l. 1913) dohodkov le K 9406'70, zaključilo je društvo s primankljajem v znesku K 1214'59. Proračun za l. 1915. izkazuje potrebščine K 12.100—, dohodkov K 6300—, torej primankljaja K 5800. Želeti je, da društvo pride čim prej do potrebnih gmotnih sredstev v dosego svojih plemenitih namenov. Zdi se, da obrača premalo pozornosti na svoje delovanje v širši javnosti. Ne škodilo bi tudi, če bi letno poročilo navedlo imenik društvenikov, ker bi se potem lahko enega ali drugega opomnilo, da ga — ni med njimi.

X.

— (Pravdna zmožnost pripadnikov držav, ki se vojskujejo z Rusijo. Plenarni zbor senata v Petrogradu je vsled naročila vlade s sklepom od 22. februarja 1915 o tem predmetu oddal mnenje, ki pravi: Pripadniki sovražnih držav nimajo pravice do pravne zaščite in tudi nimajo pravice, da bi se pri sodišču dali zastopati po pooblaščenjih. Pač pa so lahko toženi in

jih v zadevnih postopanjih zastopa kurator. Postopanje, ki teče na prvi ali višji instanci ter izvršilno postopanje, pri katerem so pripadniki sovražnih držav udeleženi kot tožniki ali zahtevajoči upniki, se mora uradoma prekiniti, ako je bilo uvedeno pred izbruhom vojne, toda končno ustaviti, če je bilo uvedeno šele po izbruhu vojne. To mnenje je rusko pravosodno ministrstvo sporočilo vsem predsednikom in državnim pravdnikom sodnih dvorov, da primerno pouče ostale uradnike. (Iz naredbenika c. kr. pravosd. ministrstva z dne 14. julija 1915).

— (Ženske in varuštvo.) C. kr. pravosodno ministrstvo opozarja v svojem naredbeniku z dne 14. julija 1915, da se delna novela k obč. drž. zakoniku le malo uporablja, kar se tiče določil o imenovanju žensk za varuhinje, menda zato, ker se pomotoma pričakuje izvršitvene naredbe k 5. naslovu prvega oddelka novele. Po §-u 24. novele je sicer le mati in stara mati dolžna prevzeti varuštvo. Če pa s temi osebami ne gre, se često v ostalem sorodstvu najdejo tudi ženske, ki so sposobne in voljne prevzeti varuštvo. Zlasti se to priporoča za majhne otroke ali deklince ali ako dotična ženska živi skupno z varovanci. Bistvena prednost novih varuških določil tiči v tem, da se pri izbiranju zakonitega zastopnika lažje jemlje ozir na dejanske razmere, ki v njih žive varovanci. Novela je pripustila tudi nezakonsko mater k varuštvu, nalaga pa sodniku za te slučaje posebno previdnost. Ako se jo imenuje za varuhinjo, se jej lahko pridoda sovaruh. Njeni odnošaji in osebne lastnosti, njeno razmerje do otroka in njegovega očeta naj bodo merodavni pri odločitvi, ali naj se zaupa varuštvo nezakonski materi ali pa obenem sovaruhu, potem ali naj se mati izključi od varuštva trajno ali pa le do gotove starosti otrokove. Predvsem je naloga poklicnega varuštva, da prevzame v takih slučajih zakonito zastopstvo. Tudi ženske (sirotinske skrbnice) se bodo dale k temu pritegniti. — To, da se ženske v večji meri vporabijo za varuštvo tujih otrok, ima posebno v mestih pomen in je potrebno nekakih priprav. Ženske kroge je treba o teh novih nalogah poučiti. V ta namen se je nedavno ustanovila na Dunaju zveza za žensko varuštvo. Varuštvena sodišča, ki so že toliko storila za mladinsko varstvo, naj pospešujejo novo ustanovo s predavanji in drugačnim poukom žensk, ki so že varuhinje. Ženska, zlasti sirotinska društva bodo gotovo rada sodelovala, zlasti tudi dala sodiščem na razpolago zaznamke žensk, ki bi bile voljne sprejeti varuštva. Vsled vojne je varuštvo dobilo še večji pomen za državo in občnost. Ministrstvo smatra potrebno, da opozori sodišča na ta način zboljšanja mladinske skrbi in udejstvovanja prememb varuškega prava.

— (Razsodnina.) Če je sporna stranka vzlic temu, da je nasprotnik deloma propadel, obsojena v povračilo vseh stroškov (§ 43. odst. 2 c. pr. r.), mora tudi plačati razsodnino od cele vrednosti spornega predmeta. (Odl. upravnega sodišča od 15. maja 1915 št. 2950).

„Slovenski pravnik“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravnika“ brezplačno; za nečlane pa velja za vse leto 10 K, za po leta 5 K.